

STRATEGIA
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY KOSTOMŁOTY NA LATA 2009-2015

KOSTOMŁOTY 2009

Spis treści:

1. Wstęp
2. Charakterystyka gminy
3. Diagnoza w zakresie polityki społecznej w gminie Kostomłoty
 - 3.1 Lokalny rynek pracy
 - 3.2 Niepełnosprawność
 - 3.3 Patologia społeczna
 - 3.4 Sytuacja rodzin i dzieci
 - 3.5 Infrastruktura społeczna
 - 3.6 Pomoc społeczna
 - 3.7 Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi instytucjami
4. Uwarunkowania zewnętrzne problemów społecznych
5. Analiza SWOT problemów w zakresie pomocy społecznej.
6. Cele strategiczne i operacyjne
7. Monitoring i ewaluacja

Wstęp.

Głównym celem pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Ustawa z dnia 12 marca 2004 o pomocy społecznej zobowiązała gminy do opracowania i realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

Niniejsza strategia zawiera dwa niezbędne warunki do efektywnej realizacji pomocy społecznej a mianowicie – diagnozę rzeczywistych potrzeb społeczności lokalnej Gminy Kostomłoty oraz długofalowy plan działań.

Diagnoza problemów społecznych występujących na terenie Gminy Kostomłoty została sporządzona w oparciu o dane będące w dyspozycji Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej uzyskane w toku bieżącej jego działalności, Powiatowego Urzędu Pracy w Środzie Śląskiej oraz instytucji i organizacji współpracujących z ośrodkiem.

Strategia nawiązuje i korzysta z rozwiązań krajowych aktów prawnych, a w szczególności:

1. ustawy o pomocy społecznej,
- 2. ustawy o zasadach prowadzenia polityki społecznej (projekt)**
3. ustawy o świadczeniach rodzinnych,
4. ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie,
5. ustawy o zatrudnieniu socjalnym,
6. ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
7. ustawy o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu
8. ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych

a także:

- a. Narodowej Strategii Integracji Społecznej
- b. Dolnośląska Strategia Integracji Społecznej na lata 2005-2013.

Celem niniejszej strategii jest minimalizowanie negatywnych zjawisk społecznych, a także integracja społeczna i zawodowa grup wykluczonych lub dyskryminowanych, stworzenie podstaw do opracowania lokalnych programów i możliwości aplikowania do dysponentów środków finansowych.

Strategia ta jest ukierunkowana na rozszerzenie i pogłębienie form pracy socjalnej, współpracę z różnymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi zajmującymi się pomocą społeczną w gminie oraz takimi instytucjami jak oświatowe, służby zdrowia, sądownictwa.

Strategia jest dokumentem otwartym, podlegającym ewaluacji i monitoringowi.

2. Charakterystyka gminy

Gmina leży w południowo-zachodniej części Niziny Śląskiej, w powiecie Średzkim woj. Dolnośląskie.. Graniczy z 6-ma gminami: Środa Śl., Miękinia, Udanin, Żarów, Mietków i Kąty Wrocławskie.

Gmina Kostomłoty jest typowo rolniczą gminą o powierzchni 146,3 km² składająca się z 27 sołectw i dwóch przysiółków.. Liczba ludności – 6.979 mieszkańców w tym mężczyźni – 3523 i kobiety 3447.

Jej położenie jest bardzo atrakcyjne gdyż leży w połowie drogi pomiędzy dużymi aglomeracjami miejskimi jakimi są Wrocław i Legnica, przy autostradzie A-4. Położenie gminy w tak atrakcyjnym miejscu daje szansę na lepszy rozwój gospodarczy i przyciąganie inwestorów tworzących dodatkowe miejsca pracy. Jako gmina rolnicza ma szansę na rozwój agroturystyki, czemu sprzyjają walory krajobrazowe, szczególnie lasy - 714ha i obiekty zabytkowe, a także życzliwość mieszkańców. Posiadamy atrakcyjną bazę architektoniczną. Niemalże w każdej z 27 miejscowości znajdują się obiekty zabytkowe. Na terenie gminy funkcjonuje 365 podmiotów gospodarki narodowej z czego 353 stanowi sektor prywatny.

Gmina Kostomłoty ma charakter typowo rolniczy. Specyficzne dla gminy było rolnictwo wielkoobszarowe, uspołecznione tj. PGR-y. Zachodzące zmiany społeczno – gospodarcze negatywnie odbiły się na rolnictwie i jego otoczeniu co doprowadziło do powstania masowego bezrobocia a w konsekwencji do rosnących patologii. Na terenie gminy działają różne instytucje obsługujące mieszkańców gminy:

- Urząd Gminy
- Zakład Usług Medycznych
- Zakład Gospodarki Komunalnej
- Gminny Ośrodek Kultury
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
- Gminny Ośrodek Obsługi Szkół
- Bank Spółdzielczy
- Urząd Pocztowy
- Komisariat Policji- Rewir dzielnicowych
- Trzy szkoły podstawowe z oddziałami przedszkolnymi
- Gimnazjum
- Społeczna Szkoła Podstawowa w Piotrowicach z oddziałem przedszkolnym
- Gminna Komisja ds. Profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych
- Związek Kombatantów RP
- Organizacje pozarządowe:
 - Stowarzyszenie „Nasza Szkoła’
 - Stowarzyszenie „Promyk” w SP Karczyce
 - Stowarzyszenie „Szansa dla Gimnazjum” w Kostomłotach
 - Stowarzyszenie przedszkoli
 - MKS FC Kostomłoty
 - Gminne Zrzeszenie LZS

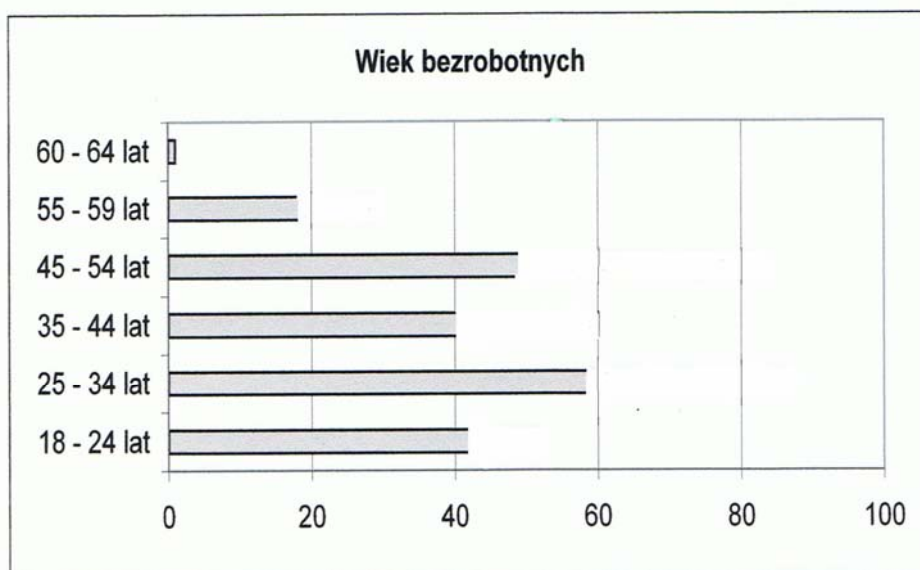
3. Diagnoza w zakresie polityki społecznej w gminie Kostomłoty

3.1. Lokalny rynek pracy:

W Powiatowym Urzędzie Pracy z terenu gminy Kostomłoty, zarejestrowanych w 2007 roku było 416 osób, w tym 233 kobiety, co stanowi 56,01% ogólnie zarejestrowanych oraz 5,25% mieszkańców w wieku produkcyjnym.

Przed reformą gospodarczą znaczna część bezrobotnej ludności pracowała w PGR. Na skutek reorganizacji zostały one przekazane w prywatne ręce, a ich właściciele znacznie ograniczyli zatrudnienie. Zwolnieni pracownicy, to osoby w wieku produkcyjnym, najczęściej niezaradni życiowo i nisko wykształceni. Pozbawienie tej grupy osób dochodów, spowodowało znaczne zubożenie oraz zepchnięcie w niektórych przypadkach na margines życia społecznego. Natomiast przeszkolenie ich, z uwagi na niskie wykształcenie brak kwalifikacji, nie zawsze jest możliwe. Ponadto przez ostatnie lata na terenie gminy nie ulokował się żaden większy pracodawca, który mógłby docelowo zatrudnić dużą grupę bezrobotnych mieszkańców. Większość bezrobotnych zmuszona jest szukać pracy poza terenem gminy. A to wiąże się z dodatkowymi wydatkami, które najczęściej odbywają się kosztem rodziny.

Na terenie gminy Kostomłoty w pierwszym półroczu 2008 roku ogółem zarejestrowanych bezrobotnych było 216, w tym 145 kobiet i 70 mężczyzn.

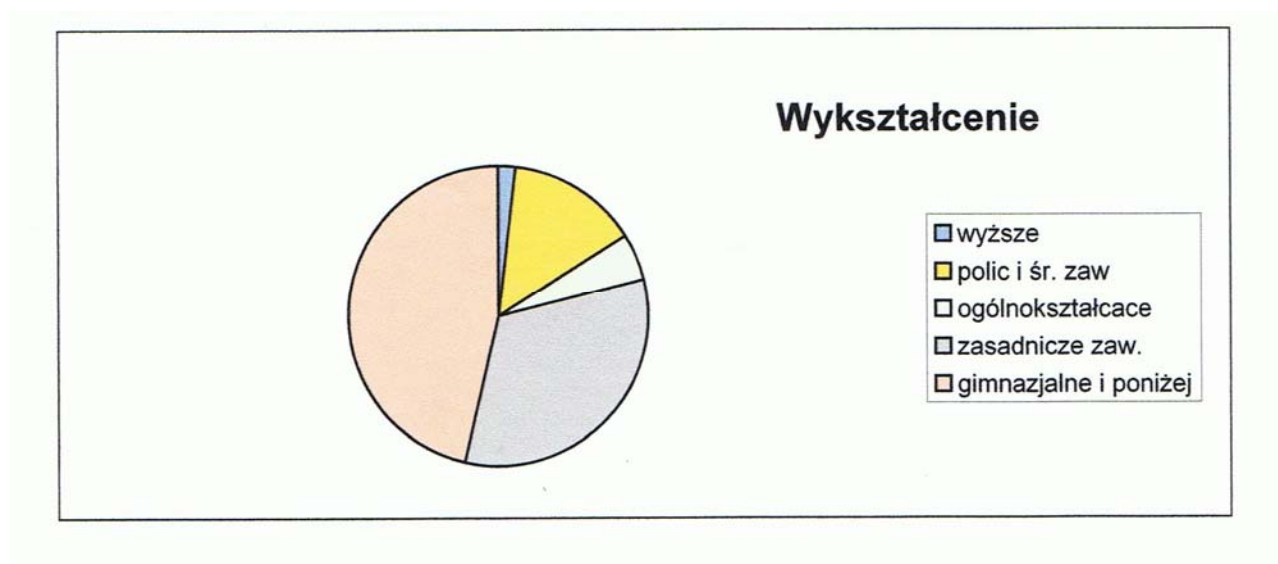

/dane z PUP w Środzie Śl. na dzień 31-12-2007/

Przedstawiona tabela określa wiek osób bezrobotnych zarejestrowanych w Urzędzie Pracy w przedziale od 18 lat do 64 lat. Jak wynika z wykresu największą ilość bezrobotnych stanowią ludzie młodzi w wieku rozpoczynającym pracę zawodową.

Wysoki poziom bezrobocia wśród ludzi młodych należy upatrywać w fakcie wejścia na rynek pracy młodzieży z tzw. „wyżu demograficznego” oraz stale zmniejszającej się liczby ofert pracy przeznaczonych dla ludzi młodych, którzy najczęściej nie mają doświadczenia zawodowego.

Problemy z zatrudnieniem ma grupa w przedziale 45-54 która posiada duże doświadczenie zawodowe, natomiast mają niskie wykształcenie lub nieadekwatne do rynku pracy co powoduje brak ofert pracy.

/dane z PUP w Środzie Śl. na dzień 31-12-2007/

Jak przedstawia wykres na terenie gminy Kostomłoty poziom wykształcenia mieszkańców jest niski o czym świadczy przeważająca większość osób z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej co jest kolejnym utrudnieniem przy poszukiwaniu zatrudnienia. Kolejną dużą grupą zarejestrowaną w Urzędzie Pracy stanowią osoby z wykształceniem zawodowym. Natomiast najmniej jest osób z wykształceniem wyższym i to one mają największe szanse na podjęcie pracy.

Analiza populacji osób bezrobotnych według poziomu wykształcenia wyraźnie wskazuje, iż jest to czynnik decydujący o szansach na rynku pracy. W czasie recesji

osoby z niskimi kwalifikacjami i wykształceniem są często zastępowane przez osoby o wysokich kwalifikacjach, których umiejętności bezpośrednio odpowiadają wymaganiom pracodawców. Jednocześnie na rynku pracy obserwuje się niedostosowanie rozmiarów struktury kształcenia do potrzeb gospodarki, a w związku z tym niekorzystnie wypada konfrontacja przydatności zdobytej wiedzy z wymaganiami i oczekiwaniami pracodawców. W celu likwidowania skutków bezrobocia Urząd Pracy organizuje liczne kursy w celu zdobycia i podnoszenia kwalifikacji zawodowych często zapewniając miejsce pracy.

Duża liczba absolwentów korzysta ze stażów i przygotowań do zawodów refundowanych przez Urząd Pracy. Ponadto PUP organizuje prace interwencyjne, roboty publiczne i prace społecznie- użyteczne w których uczestniczy dość liczna grupa osób bezrobotnych.

Sytuację na rynku pracy charakteryzuje nie tylko poziom /wysokość stopy bezrobocia/ ale także struktura bezrobocia. Dostępne dane statystyczne /Urząd Pracy/ umożliwiają dokonania charakterystyki struktury bezrobocia z uwagi na:

- * cechy demograficzne
- * cechy społeczno-zawodowe
- * czas pozostawania bez pracy.

3.2. Niepełnosprawność

Osoby niepełnosprawne stanowią część społeczeństwa, które aby funkcjonować na miarę swoich możliwości, rozwijać swoje zainteresowania, usprawniać się i integrować z lokalną społecznością musi mieć silne wsparcie w instytucjach pomocowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych.

Osoby niepełnosprawne potrzebują niekiedy więcej wsparcia ze strony społeczeństwa, by móc osiągnąć takie same warunki życia jak inni obywatele. To wsparcie nie powinno być traktowane jako przywilej, ale jako przysługujące człowiekowi prawo.

Codzienne życie osób niepełnosprawnych naznaczone jest mniejszymi i większymi przeszkodami utrudniającymi im prowadzenie normalnego życia. Tymczasem wcale tak być nie musi. Jest szereg sposobów eliminowania wielu przeszkód. Aby ograniczyć skutki niepełnosprawności konieczne jest zagwarantowanie osobom niepełnosprawnym właściwego zabezpieczenia socjalnego. Decyzje władz lokalnych mają wpływ na codzienne życie osób niepełnosprawnych. Decyzje te mogą dotyczyć na przykład spraw mieszkaniowych, edukacji czy opieki. Konieczne jest więc, by władze lokalne włączyły kwestie dotyczące niepełnosprawności w zakres swych działań decyzyjnych.

Bliska współpraca pomiędzy organizacjami osób niepełnosprawnych i władzami lokalnymi daje wymierne efekty dla mieszkańców gminy. Jest nieodłącznym elementem polityki społecznej. Należy zwrócić uwagę na integrację, wiedzę, doświadczenia i kompetencje wszystkich podmiotów, które mają coś do powiedzenia i zrobienia w wyrównywaniu szans i włączenia osób niepełnosprawnych w nurt życia społecznego. Chodzi tu o współpracę z różnymi organizacjami i instytucjami działającymi na rzecz niepełnosprawnych.

Osoby niepełnosprawne i ich rodziny mają na terenie gminy Kostomłoty zapewniony dostęp do pełnej informacji o przysługujących im prawach i uprawnieniach, możliwościach zaspakajania różnorodnych potrzeb, możliwościach uzyskania pomocy ze strony instytucji i organizacji pozarządowych. Podejmowane przez pracowników socjalnych działania mają na celu ułatwianie kontaktów z placówkami służby zdrowia, udzielanie pomocy w korzystaniu rehabilitacji leczniczej i społecznej, inicjowaniu kontaktów rodzinnych, zapewnienie usług w ramach pielęgniarstwa i środowiskowej opieki, uwrażliwienie społeczności lokalnej na potrzeby osób niepełnosprawnych, rozpowszechnienie idei wolontariatu, usługi opiekuńcze, domy pomocy społecznej oraz pomoc finansowa i psychologiczna.

Na terenie naszej gminy na rzecz osób niepełnosprawnych działa Środowiskowy Dom Samopomocy w Piersnie, z którego korzystają również mieszkańcy gminy Udanin.

W ramach swojej działalności prowadzą pracownię społeczną, rehabilitacyjną, arteterapii, krawiecko-hafciarską, muzyczną i komputerową. Domownicy korzystają również z treningu umiejętności społecznych i interpersonalnych który obejmuje:

- * nawiązywanie i utrzymywanie kontaktów społecznych,
- * aktywność i odpowiedzialność,
- * kształcenie umiejętności współpracy i komunikowania się,
- * aktywizację w celu zatrudnienia.

W ośrodku prowadzona jest terapia zajęciowa, psychoterapia grupowa, poradnictwo psychologiczne i socjalne.

Dom zapewnia osobom wsparcie społeczne, pozwalające na zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych, usamodzielnienie i integrację społeczną.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej współpracuje ściśle z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w ramach której osoby niepełnosprawne mogą korzystać z rehabilitacji zawodowej, realizowanej ze środków PFRON oraz środków funduszu pracy, rehabilitacji społecznej tj. dofinansowanie do sprzętu rehabilitacyjnego, likwidacja barier architektonicznych, turnusy rehabilitacyjne, dofinansowanie sportu, kultury i rekreacji.

Przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie działa Powiatowy Zespół d/s Orzekania o Niepełnosprawności, który odpowiednio wydaje orzeczenia o:

- niepełnosprawności osób do 16 roku życia,
- stopniu niepełnosprawności osób, które ukończyły 16 rok życia,
- wskazania do ulg i uprawnień na podstawie odrębnych przepisów.

3.3 Patologia społeczna.

Patologie to jeden z największych problemów społecznych. Najczęściej współwystępuje z alkoholizmem, bezradnością, chorobami psychicznymi także słabą sytuacją materialną rodziny co w konsekwencji prowadzi do nasilenia fal przemocy . Ze względu na istotę problemu nasilające się problemy psychospołeczne ośrodek pomocy społecznej oferuje pomoc w ramach interwencji kryzysowej. Oddziaływania

interwencyjne są podejmowane wobec rodzin w których występuje: przemoc domowa, nadużywanie środków psychoaktywnych, bezradność, zaburzenia rozwojowe, emocjonalne, choroba psychiczna.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wychodząc naprzeciw niwelowaniu skutków patologii społecznych zapewnił bezpieczne miejsce dla osób dotkniętych przemocą. Istniejący Ośrodek Interwencji Kryzysowej znajduje się w budynku Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w skład którego wchodzi 4 pokoje, łazienka i kuchnia do dyspozycji w punkcie wydawania posiłków. Zatrudniony jest również psycholog, który udziela porad w zakresie problemów rodzinnych, alkoholowych, przemocy, niepełnosprawności, zaburzeń zachowania. Podejmuje również działania środowiskowe połączone z działaniami pracowników socjalnych.

W celu przeciwdziałania zjawisku alkoholizmu na terenie gminy w miejscowościach: Jarząbkowie, Wichrów, Wilków Średzki, Piotrowice i Zabłoto działają świetlice środowiskowe, które obejmują opieką dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i innymi dysfunkcjami.

Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, prowadzi działania w oparciu o Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. Podstawowym celem jest zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych, zmniejszeniu rozmiarów tych, które aktualnie występują oraz zwiększenie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami.

Kierunki działań komisji to przede wszystkim:

1. Zwiększenie dostępności do pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem.
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrona przed przemocą w rodzinie.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej

4. w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych.
5. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii poprzez dofinansowanie instytucji i jednostek organizacyjnych realizujących poszczególne elementy gminnego programu.
6. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów związanych ze złamaniem zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym itp. oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
7. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie Centrów Integracji Społecznej.

Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ukierunkowana jest w szczególności na profilaktykę i prowadzenie świetlic środowiskowych. Ważne jest również prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej dla dzieci i młodzieży.

Gminny Program Profilaktyki stanowi integralną część prowadzonej polityki społecznej w gminie Kostomłoty.

W ramach programu profilaktyki prowadzi swoją działalność Punkt Informacyjno-Konsultacyjny, którego zadaniem jest motywowanie i kierowanie do leczenia oraz udzielenie pomocy i informacji rodzinom, rodzinom uzależnionym i współzależnionym. W Punkcie Informacyjno-konsultacyjnym przyjmuje psycholog-terapeuta, jeden raz w tygodniu przez cztery godziny. W punkcie są realizowane m.in. porady i konsultacje indywidualne dla osób z problemem alkoholowym, interwencje bezpośrednie w środowiskach wymagających pomocy, kierowanie do innych instytucji wspomagających rodziny.

Na podstawie prowadzonych działań konsultacyjnych na terenie gminy, stwierdza się, że wiele osób i rodzin potrzebuje systematycznej pomocy i wsparcia w rozwiązywaniu zarówno osobistych jak i rodzinnych problemów. Względy materialne i komunikacyjne wielu ludziom utrudniają szukanie pomocy w innych

ośrodkach, natomiast możliwość dotarcia do punktu konsultacyjnego czy psychologa w ośrodku pomocy stanowi dla nich nadzieję na pomoc. Obserwujemy wzrost zainteresowaniem zarówno punktem jak i psychologiem w ośrodku. Coraz więcej mieszkańców szuka pomocy i wsparcia w rozwiązywaniu swoich bieżących problemów.

3.4. Sytuacja rodzin i dzieci

Ustawa o pomocy społecznej definiuje pojęcie rodziny w następujący sposób: rodzinę stanowią osoby spokrewnione i niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kostomłotach szczególną uwagę zwraca na kwestie dziecka i rodziny. Dzieje się tak dlatego, że dzieci wymagają szczególnej troski i ochrony, a działalność na ich rzecz powinna koncentrować się na ochronie ich praw, wyrównywaniu ich szans życiowych poprzez ułatwienie dostępu do oświaty, systemu ochrony zdrowia, wypoczynku oraz asekurowaniu w obliczu różnych zagrożeń cywilizacyjnych.

Do takich rodzin z pewnością należą te, których materialne warunki bytu odbiegają w drastyczny sposób od poziomu przyjętego za niezbędny społecznie, a więc rodziny żyjące poniżej granicy minimum socjalnego. Sytuacja ubóstwa spowodowana różnymi zdarzeniami losowymi głównie takimi jak: wypadek, choroba, zgon jest przedmiotem zainteresowania pomocy społecznej. Jednakże problem jest znacznie szerszy obejmuje rodziny wielodzietne, niepełne mające jedyne go żywiciela rodziny i te, w których występują zjawiska patologiczne, alkoholizm, przestępczość, demoralizacja nieletnich.

Do podstawowych czynników wpływających negatywnie na funkcjonowanie współczesnej rodziny zaliczamy: bezrobocie i niskie płace powodujące gwałtowne ubożenie dużej części społeczeństwa. Brak skutecznej prorodzinnej polityki państwa, poczucie niepewności finansowej oraz zagrożenie utratą pracy odczuwane szczególnie przez ludzi młodych. Materializm i konsumpcyjne nastawienie do życia, media oraz wizerunek rzeczywistości jaki przedstawiają, rozpad coraz większej liczby związków małżeńskich. Spadek autorytetu rodziców oraz generalny brak

autorytetów, nadużywanie alkoholu i alkoholizm wielu członków rodzin. Czynnikiem negatywnie wpływającym na rodzinę są niskie dochody i postępujący proces ubożenia. Ośrodek Pomocy obejmuje swoją pomocą wiele środowisk rodzin wielodzietnych i niepełnych a ich liczba w różnych latach się zmienia.

Analizując sytuacje rodzin w gminie zauważyć można że sytuacja rodzin nie ulega większym zmianom i kształtuje się co roku mniej więcej na tym samym poziomie.

W 2007 r. ze wsparcia ośrodka pomocy korzystało:

- rodzin wielodzietnych - 31,
- samotnie wychowujących – 41.

Ze świadczeń rodzinnych korzysta::

- 32 rodziny korzysta z dodatków z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej,
- 29 rodzin korzysta z dodatku z tytułu samotnego wychowywania dziecka,
- 13 rodziny korzysta z dodatku z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,
- 33 rodziny korzysta dodatku z tytułu opieki nad dzieckiem niepełnosprawnym,
- 120 rodzin korzysta z zasiłku pielęgnacyjnego,
- 24 rodziny korzysta z świadczenia pielęgnacyjnego

3.5. Infrastruktura społeczna.

Gmina Kostomłoty mimo tak atrakcyjnego położenia / przy autostradzie/ ma trudności komunikacyjne.

Głównym problemem klientów pomocy społecznej w korzystaniu z usług tut. ośrodka jest dojazd. Miejscowości takie jak: Jarząbkowie, Karczyce, Pustynka, Lisowice, Chmielów, Ramułowice, Budziszów, Sikorzyce, Świdnica Polska, Czechy, Wilków Średzki nie mają bezpośredniego środka komunikacji do Kostomłotów. Niewystarczające jest również połączenie komunikacyjne /autobus, bus/ z dużymi aglomeracjami miejskimi /brak PKP/ co ogranicza możliwość podjęcia pracy dwu-trzy zmianowej.

Kolejnym problemem klientów korzystających z pomocy jest sytuacja mieszkaniowa spowodowana brakiem mieszkań socjalnych.

Oczekujących z listy Urzędu Gminy na mieszkanie komunalne w roku:

2006 - 6 osób,

2007 – 5 osób,

2008 – 3 osoby.

Z tej liczby 2 osoby otrzymało pod wynajem mieszkanie na czas określony z tego jedna zwolniła już mieszkanie z poza listy.

W gminie Kostomłoty funkcjonują 3 szkoły podstawowe w Kostomłotach, Mieczkowie i Karczycach, Społeczna Szkoła Podstawowa w Piotrowicach /0-3 klasy/ oraz Gimnazjum w Kostomłotach. Przy Szkołach Podstawowych funkcjonuje 4 przedszkola z tego Kostomłoty i Piotrowice które zapewniają opiekę dzieciom przez 9 godzin a w Mieczkowie i Karczycach 5 godzin co drugi dzień. Szkoły podejmują również dodatkowe działania starając się o środki unijne aby zwiększyć ofertę edukacyjną dla dzieci w formie różnych zajęć pozalekcyjnych.

Gminny Ośrodek Kultury z siedzibą w Kostomłotach posiada 2 filie w Osieku i Mieczkowie, które zajmują się organizacją wolnego czasu dla dzieci i młodzieży a także zajmują się kultywowaniem tradycji regionalnych organizując cykliczne imprezy kulturalne takie jak: Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy, Dzień Babci i Dziadka, Dzień Kobiet, Niedziela Palmowa – konkurs na palmę wielkanocną, Festyny Majowe, Dzień Strażaka – zawody strażackie, Dożynki Gminne, Dzień Zwycięstwa i Konstytucji 3-go Maja, Dzień Seniora, akcja „Lato” dla dzieci, konkursy plastyczne.

Ponadto w Gminnym Ośrodku Kultury działa: koło plastyczne, koło nauki na instrumentach, sekcja brydżowa, kapela „Kostomłocianie”, zespół wokально-muzyczny, zespół taneczny „Akcent”, młodsza grupa „Doro Dance”, centrum kształcenia na odległość /kursy językowe, kursy dla maturzystów, księgowości itp./.

Posiadają oprogramowanie edukacyjne i indywidualny plan doszkalania. Gmina nie posiada obiektów kulturalnych takich jak: kino, teatr czy miejsc w których można urządzać dyskoteki.

Od 2000 r. działa Gminne Zrzeszenie LZS, gdzie jedyną uprawianą dyscypliną jest piłka nożna, nasi zawodnicy uczestniczą w rozgrywkach ligowych. Kluby piłkarskie reprezentują nas w klasach „A”, „B” i „C” oraz w rozgrywkach juniorów. Organizacyjnie istnieją trzy podmioty: MKS FC Kostomłoty, Gminne Zrzeszenie LZS Kostomłoty oraz OLIMPIA Chmielów. MKS FC obejmuje seniorów w A klasie, oldbojów w II lidze oraz drużyny w grupach młodzieżowych – juniorów młodszych trampkarzy i orlików.

W ramach Zrzeszenia LZS Kostomłoty, działa 5 klubów B klasowych: Jakubkowice, Osiek, Piersno, Piotrowice, Wichrów oraz Godków i Zabłoto w C klasie.

Urządzane są rozgrywki , turnieje radnych i sołtysów.

Główną placówką ochrony zdrowia w gminie jest Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej – Zakład Usług Medycznych w Kostomłotach, który udziela świadczeń zdrowotnych w zakresie:

- podstawowej opieki zdrowotnej obejmującej świadczenia zdrowotne z zakresu interny i pediatrii,
- stomatologii,
- ambulatoryjnych porad specjalistycznych, poradnie: ortopedyczna, laryngologiczna, ginekologiczna, dermatologiczna,
- rehabilitacji medycznej,
- medycyny pracy.

Na terenie gminy zatrudnionych jest 4 lekarzy pierwszego kontaktu oraz specjaliści tacy jak: laryngolog, medycyna pracy ortopeda, dermatolog, okulista, 2 ginekologów oraz 5 pielęgniarek, 4 stomatologów, punkt pobierania krwi.

W ośrodku wykonywana jest również rehabilitacja przez dwóch specjalistów rehabilitacji.

Ponadto Ośrodek Zdrowia udostępnia gabinet stomatologiczny dla 4 stomatologów. W gminie funkcjonuje jedna apteka oraz jeden prywatny gabinet stomatologiczny.

W dwóch miejscowościach Osieczyna i Pustynka brak jest wodociągów.

Natomiast skanalizowanych jest około 45% miejscowości: Kostomłoty, Zabłoto, Jenkowice, Piersno, Samborz, Wichrów, Paździorno, Lisowice, Piotrowice, Siemiedrożyce,

3.6. Pomoc społeczna

Formalno-prawny kształt świadczenia usług z zakresu pomocy społecznej na każdym szczeblu określa ustawa o pomocy społecznej.

Pomoc społeczna została zdefiniowana w art. 2 tej ustawy jako instytucja polityki społecznej państwa, mająca na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężaniu ich trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

W latach poprzednich pomoc społeczna usytuowana była na obrzeżach systemu społeczno-gospodarczego i koncentrowała się głównie na tych, którzy „nie mieścili się” w nim. Obecnie pomoc społeczna przeznaczona jest także dla tych, którzy nie radzą sobie w zmieniającej się szybko rzeczywistości, a jej funkcje w systemie polityki społecznej są nowe, jak również nie pełni już roli „uzupełnienia” systemu, lecz ma stanowić jego istotny i trwały element, który powinien zapewnić mu wewnętrzną równowagę.

Stale wzrasta zakres działań stawianych przed instytucjami pomocy społecznej, zwiększa się liczba spraw i ich „ciężar gatunkowy” oraz stopień trudności. Tym negatywnym trendom sprzyjają czynniki jak: deficyt nowych miejsc pracy, wzrost kosztów eksploatacji mieszkań, złe warunki lokalowe oraz brak mieszkań socjalnych i komunalnych, wzrost kosztów związanych z ochroną i leczeniem zdrowia, wzrost liczby osób uzależnionych itp.

Mimo tak wielu trudnościom liczba osób oczekujących na pomoc materialną nie wzrosła lecz w porównaniu do roku poprzedniego zmalała.

Poza zmianami „ilościowymi” rozszerzenie się zadań pomocy społecznej towarzyszą też zasadnicze zmiany „jakościowe” problemów, które w znacznym stopniu dotyczą osób i rodzin, korzystających z pomocy społecznej.

Coraz większym problemem wśród klientów pomocy jest dysfunkcyjność rodzin z powodu wielodzietności, problemów wychowawczych, przemocy i uzależnień. Obecnie wśród podopiecznych przeważającą grupę stanowią osoby w tzw. wieku produkcyjnym, które z powodu bezrobocia lub zbyt niskich dochodów nie dysponują wystarczającymi środkami na utrzymanie, jednocześnie szukając wsparcia w rozwiązywaniu innych istotnych problemów.

By pełniej realizować zadania z ustawy o pomocy społecznej pozyskaliśmy budynek z zasobów gminnych. Od lutego 2008 roku Ośrodek Pomocy Społecznej mieści się w Kostomłotach przy ul. Średzkiej 12. Budynek posiada 10 pomieszczeń – 4 na parterze w tym 2 pomieszczenia dla pracowników socjalnych, i jedno dla działu świadczeń rodzinnych, kasa oraz punkt wydawania posiłków z zapleczem kuchennym. Na piętrze mieści się biuro kierownika, księgowej i dział pisanie projektów. Ponadto działa Ośrodek Interwencji Kryzysowej, który zajmuje 4 pomieszczenia wraz z łazienką. W GOPS-ie zatrudnionych jest 4 pracowników socjalnych, 2 pracowników działu świadczeń rodzinnych, księgowa, kierownik, psycholog, osoba sprzątająca. W ramach współpracy z PUP przyjmujemy do nauki zawodu stażystów, pracowników prac interwencyjnych. Za konserwatora i palacza prace wykonują 2 osoby odbywające zastępczą służbę wojskową.

Głównym celem pomocy społecznej jest zaspakajanie niezbędnych, podstawowych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zgodnie z ewidencją ośrodka – liczba wniosków z prośbą o pomoc kształtuje się w następujący sposób:

2006 – 822 tj. 229 rodzin

2007 – 633 tj. 237 rodzin

I półrocze 2008 - 265 tj. 154 rodzin

1. Formy udzielonej pomocy w ramach systemu opieki społecznej w roku 2006.

Forma pomocy	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Kwota świadczeń
Zasiłki stałe	22	47	55 000
Zasiłki okresowe:	157	632	139 685
w tym przyznane z powodu	x	x	x

bezrobocia	145	569	134 812
długotrwałej choroby	12	54	4 873
Posiłki	113	549	81 356
w tym: dzieci	109	544	77 310
Zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego	1	4	1 000
Sprawianie pogrzebu	2	4	3 384
Inne zasiłki celowe i w naturze	242	867	196 916
Poradnictwo specjalistyczne	29	117	0
Interwencja kryzysowa	1	4	0
Praca socjalna	72	301	0
Odpłatność za pobyt w domu pomocy	2	2	19 715
Kłeska żywiołowa lub ekologiczna	55		60285
Razem			557337

/sprawozdanie MPiPS-03 za 2006 r./

2. Formy udzielonej pomocy w ramach systemu opieki społecznej w 2007 r.

Formy pomocy	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Kwota świadczeń
Zasiłki stałe	16	34	50 248
Zasiłki okresowe	108	415	92 672
w tym przyznane z powodu:	x	x	x
bezrobocia	101	384	89 185
długotrwałej choroby	10	40	3 487
Posiłki	115	555	85 575
w tym dzieci:	111	542	82 767
Zasiłki celowe na pokrycie wydatków związanych w wyniku zdarzenia losowego	9	26	6 300
Sprawianie pogrzebu	1	5	1 947
Inne zasiłki celowe i w naturze	168	596	112 922
Poradnictwo specjalistyczne	6	34	0
Interwencja kryzysowa	8	37	0
Praca socjalna	54	209	0

Odpłatność za domy pomocy społecznej	2	2	38 055
Zasiłki celowe na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną (susza)	6	21	22 392

/ sprawozdanie MPiPS– 03 za rok 2007/

3. Formy udzielonej pomocy w ramach systemu opieki społecznej w 2008 roku /I półrocze/

Formy pomocy	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Kwota świadczeń
Zasiłki stałe	15	29	24 900
Zasiłki okresowe	68	259	73 785
w tym przyznane z powodu:	x	x	x
bezrobocia	62	239	70 323
długotrwałej choroby	6	20	3 462
Posiłki	88	424	49 723
w tym dzieci:	84	420	46 987
Zasiłki celowe na pokrycie wydatków związanych w wyniku zdarzenia losowego	1	6	500
Sprawianie pogrzebu	0	0	0
Inne zasiłki celowe i w naturze	78	279	37 682
Poradnictwo specjalistyczne	4	18	0
Interwencja kryzysowa	5	16	0
Praca socjalna	38	135	0
Odpłatność za domy pomocy społecznej	4	4	25 131
Razem			332 943

/sprawozdanie MPiPS -03 za I półrocze 2008/

Powody przyznawania pomocy w latach 2006 - /I półrocze/2008

Powód trudnej sytuacji życiowej	2006	2007	2008 I półrocze
Ubóstwo	250	131	68
Potrzeba ochrony macierzyństwa	20	24	17
Bezrobocie	152	140	64
Niepełnosprawność	25	63	41

Długotrwała choroba	48	65	40
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	75	76	50
Przemoc w rodzinie	1	1	0
Alkoholizm	31	18	4
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	3	3	1
Zdarzenie losowe	1	15	6
Sytuacja kryzysowa	1	7	4
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	9	0
Razem	607	552	295

/sprawozdanie MPiPS -03 za lata 2006- I półrocze 2008/

Analizując: Rok 2007 i 2008 utrzymuje się na takim samym poziomie jeśli chodzi o wypłacanie zasiłków okresowych i celowych. Natomiast w roku 2006 zasiłków okresowych i celowych wypłacono co najmniej o 25% więcej. Jak wynika z danych przedstawionych w powyższej tabeli, dominującą przyczyną udzielania pomocy rodzinom jest ubóstwo i bezrobocie.

Ubóstwo to zjawisko społeczne polegające na braku dostatecznych środków materialnych do zaspokojenia potrzeb życiowych jednostki lub rodziny.

W praktyce pomocy społecznej ubóstwo stanowi główną przesłankę stanowiącą podstawę do udzielenia pomocy rodzinom. Za dotknięte ubóstwem jednostki i rodziny uważa się te, których dochód nie przekracza określonego przez ustawę kryterium dochodowego.

Jak wynika z przedstawionych statystyk sukcesywnie następuje spadek bezrobocia, natomiast nieznacznie zwiększyła się niepełnosprawność i długotrwała choroba. Praca socjalna wykonywana na rzecz środowiska wskazuje, iż większą potrzebą staje się wspieranie i pomaganie socjalne niż pomoc finansowa.

Obok długotrwałego bezrobocia, obejmującego często wszystkich dorosłych członków rodziny, występowały u nich dodatkowe problemy takie jak:

nieumiejętność przystosowania do zmieniających się zasad funkcjonowania na rynku pracy, bierność i towarzyszące często tym zjawiskom patologie.

Zwiększyła się również pomoc na dożywianie dzieci w szkołach, chociaż w roku obecnym coraz częściej spotykamy się z odmową dzieci do korzystania z tej formy pomocy.

Z uwagi na starzejące się społeczeństwo i brak placówek wspierających oraz brak możliwości zapewnienia całodobowej opieki, ośrodek zobowiązany jest do zapewnienia pobytu w domach pomocy społecznej, przez co wzrastają koszty utrzymania naszych mieszkańców kierowanych do w/w placówek.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania zlecone gminie są to m.in. zasiłki stałe, świadczenia rodzinne, zaliczki alimentacyjne, które obecnie przekształciły się w ustawę o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, oraz świadczenia związane z klęską żywiołową lub ekologiczną.

Wydatki na świadczenia rodzinne w latach 2006-2008 /I półrocze/

	2006	2007	2008 /I półrocze/
Zasiłki rodzinne	570 631	661 213	310 700
Dodatki do zasiłków rodzinnych	527 813	551 945	251 527
Zasiłki pielęgnacyjne	195 102	217 566	107 253
Świadczenia pielęgnacyjne	93 616	101 220	52 080
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	68 000	81 000	29 000
Razem	1 455 162	1 612 944	750 560

/ sprawozdanie własne rzeczowo- finansowe z realizacji zadań/

Ze świadczeń rodzinnych korzystało w roku:

2006 - 555 rodzin,

2007 - 496 rodzin,

/I półrocze/ 2008 - 512 rodzin.

Analizując: Porównując rok 2006 i 2007 to w roku 2007 wzrosła ilość świadczeń i zasiłków pielęgnacyjnych /z tytułu niepełnosprawności/ i wzrosła liczba urodzeń.

Natomiast rok 2008 kształtuje się mniej więcej na tym samym poziomie co rok 2007.

3.7. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi instytucjami.

Stosownie do zapisów ustawy o pomocy społecznej oraz Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej zadania pomocy społecznej realizowane są w oparciu o współpracę z wieloma podmiotami w celu wszechstronnego zaspakajania potrzeb mieszkańców gminy, pobudzania aktywności oraz zapewnienia poczucia bezpieczeństwa socjalnego.

GOPS ściśle i systematycznie współpracuje z:

1. Radą Gminy, Komisją Oświaty, Kultury, Zdrowia Sportu i Wypoczynku, Prawa, Porządku Publicznego Ochrony Środowiska. Rolnictwa, Budżetu, Finansów i Rozwoju Gospodarczego, Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
2. Urzędem Gminy w Kostomłotach,
3. Organizacjami pozarządowymi;
 - Związek Emerytów Rencistów i Inwalidów oddział w Środzie Śl.
 - Związek Kombatantów RP i byłych Więźniów Politycznych
 - Stowarzyszenie „Nasza Szkoła”
 - „Caritas” Archidiecezji Wrocławskiej
4. Sądem Rejonowym w Środzie Śl.;
 - kuratorzy dla nieletnich
 - kuratorzy dla dorosłych
5. Posterunek Policji w Kostomłotach
6. Placówki Służby Zdrowia:
 - Zakład Usług Medycznych
 - Szpital Powiatowy Środzie Śl.
7. Parafie katolickie działające na terenie gminy Kostomłoty
8. Szkoły podstawowe i ponadpodstawowe (pedagodzy szkolni) – dożywianie, wypoczynek letni, interwencje w rodzinach zaniedbanych.

9. Kuratorium Oświaty i Wychowania we Wrocławiu (letni wypoczynek)
10. Powiatowy Urząd Pracy w Środzie Śl. – typowanie na szkolenia, przekwalifikowania do pracy w ramach robót publicznych, prac interwencyjnych, staży, przygotowania zawodowego oraz prac społecznie-użytecznych
11. Zarządcami mieszkań i administratorami budynków w zakresie prawidłowej realizacji dodatków mieszkaniowych
12. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Środzie Śl. (umieszczenie dzieci w rodzinach zastępczych, kierowanie do ŚDS w Piersnie, przekazywanie bieżących informacji, szkoleń i porad)
13. Powiatowa Komisja do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Środzie Śl. (wydawanie i składanie wniosków na komisję, doradzanie podopiecznym o możliwości uzyskania orzeczenia o niepełnosprawności i o przysługujących uprawnieniach).
14. Polski Czerwony Krzyż oddział w Środzie Śl.
15. Podmiotami gospodarczymi
16. Ochotnicza Straż Pożarna w Kostomłotach
17. Współpraca z gminą partnerską Sierentz we Francji i Fundacją Francusko-Polską

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej prowadzi ścisłą współpracę w zakresie rozprowadzania dla rodzin artykułów spożywczych z banku żywności z Polskim Czerwonym Krzyżem /otrzymujemy pomoc rzeczową, odzież i żywność – jak mąka, kasza, mleko, cukier, ryż, konserwy, dżemy, płatki śniadaniowe, makarony oraz pomoc finansową/.

W ramach Programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” współpracujemy ze wszystkimi szkołami w gminie jak i poza gminą, dzieci z terenu naszej gminy uczęszczają do placówek specjalistycznych w których też korzystają z wyżywienia. Ponadto dofinansujemy wyjazdy dzieci na tzw. „Zieloną szkołę”.

W okresie wakacji za naszym pośrednictwem „Caritas” i Kuratorium Oświaty we Wrocławiu organizuje letni wypoczynek dla dzieci z rodzin o najniższym statusie materialnym.

W okresie zimowym ściśle współpracujemy z przedsiębiorstwami handlującymi opałem, które zagwarantowały nam dostarczanie opału do beneficjentów bez ponoszenia kosztów transportu.

System przeciwdziałania przemocy w rodzinie i pomocy dziecku krzywdzonemu opiera się przede wszystkim na wspólnych działaniach z PCPR, sądami, kuratorami, psychologami, pedagogami, policją, sołtysami i radnymi. Celem tej współpracy jest optymalność zarówno merytoryczna jak i ekonomiczna realizowanych działań.

W zakresie zdrowia, profilaktyki zdrowotnej, przemocy w rodzinie - pomoc w działaniach uzyskujemy od pielęgniarek środowiskowych, lekarzy pierwszego kontaktu i lekarzy specjalistów.

Przy współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Środzie Śl. realizujemy zadania w ramach prac społecznie-użytecznych, staży, doradztwa zawodowego oraz szkoleń.

W roku 2008 podjęliśmy się realizacji projektu systemowego w ramach PO KL pt: „Przezwyciężyć niemoc” dla osób długotrwale bezrobotnych korzystających z pomocy. Umowa z Instytucją Wdrażającą na realizację projektów zawarta jest na lata 2008-2013.

Na terenie gminy Kostomłoty nie funkcjonują żadne organizacje pozarządowe zajmujące się pomocą osobom niepełnosprawnym, chorym, bezrobotnym, stąd też nasza współpraca ograniczona jest do podejmowania działań z instytucjami i osobami fizycznymi z terenu gminy.

Podsumowując, nasza współpraca z organizacjami pozarządowymi i instytucjami z poza gminy Kostomłoty jest niezbędna i konieczna dla prawidłowego funkcjonowania całego systemu pomocowego.

4. Uwarunkowania zewnętrzne problemów społecznych.

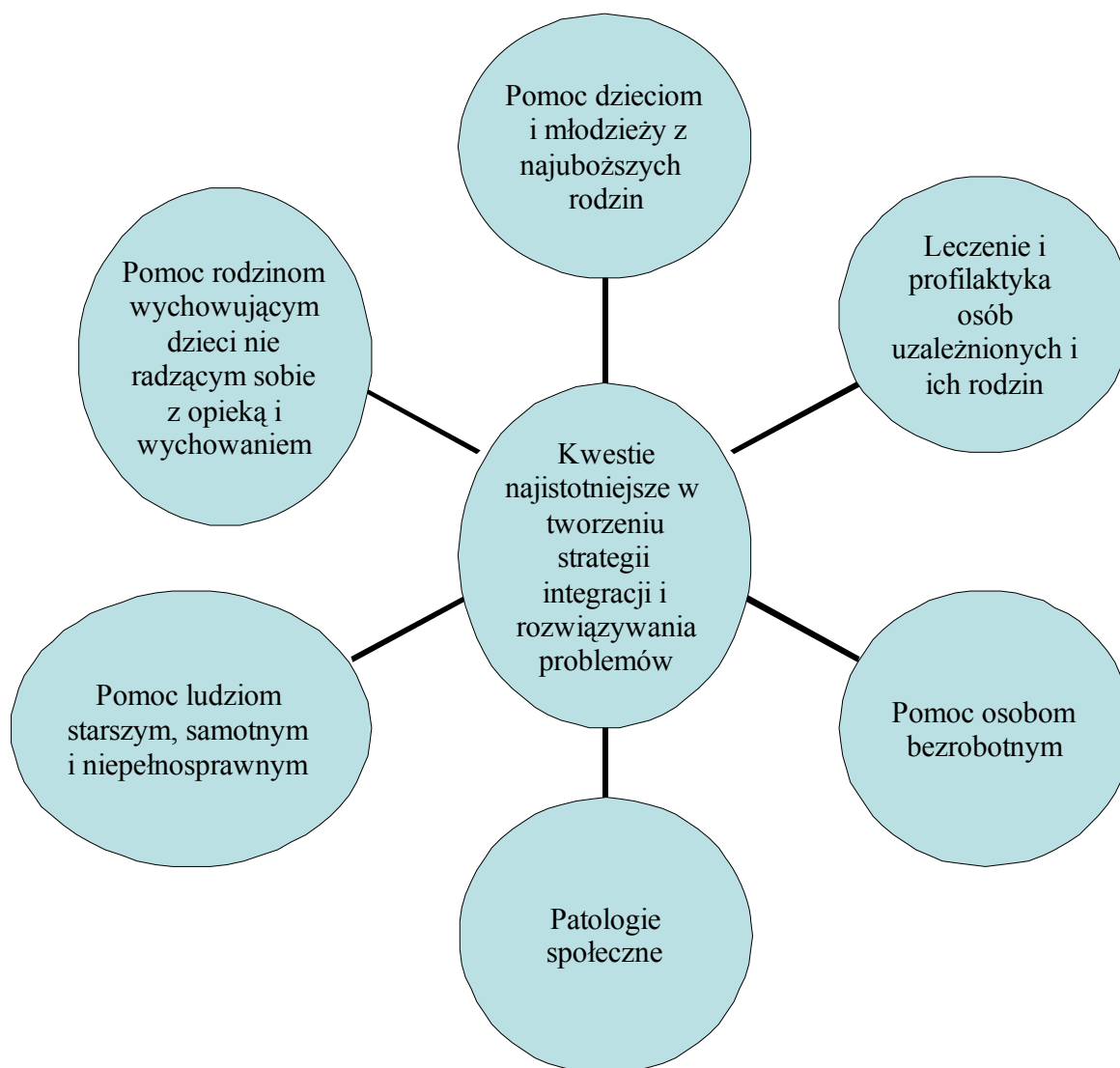
Właściwość i specyfika problemów społecznych gminy Kostomłoty skupia się w znacznej mierze wokół zagadnień związanych z przemianami, którymi dotknięte zostało społeczeństwo. Załamanie dotychczasowego modelu funkcjonowania gospodarki lokalnej opartej na uprzemysłowieniu, brak perspektyw zawodowych i życiowych. Problem niepełnosprawności, może być przyczyną do załamania się wartości rodziny, wyalienowania, rosnącej pauperyzacji i narastania problemów funkcjonowania rodziny. Stąd też szczególnie i niezwykle ważna rola przypadła służbom społecznym, które w ramach swoich ustawowych zadań wspomagają prawidłowe funkcjonowanie rodziny, wspierają tych, którzy samodzielnie nie są w stanie uporać się z trudnościami życia codziennego.

Wizję pomocy społecznej w gminie urzeczywistniać będzie aktywne środowisko, samorząd, odpowiednio przygotowana kadra ośrodka pomocy społecznej oraz współpracujący partnerzy społeczni. Podstawą realizacji wizji będzie likwidacja barier informacyjnych, strukturalnych i organizacyjnych, które zostaną określone w strategii i realizowane do 2013.r.

Jest to uwarunkowane przez samorząd, kadre ośrodka pomocy społecznej oraz współpracujących partnerów społecznych, przyjętych form, oraz działania, a przede wszystkim – wyzwoleniem aktywności środowiska lokalnego na rzecz rozwiązywania istotnych problemów społecznych. Bardzo ważnym elementem działania w tym zakresie byłyby Programy aktywności lokalnej, które angażują całe środowisko lokalne do działania.

W gminie powinien powstać sprawny system pomocy rodzinie i dziecku, w którym ważną rolę obok instytucji samorządowych będą pełniły grupy samopomocowe i organizacje pozarządowe. Szczególną wagę należy położyć na nieinstytucjonalne formy pomocy, w tym na pomoc środowiskową a pomoc instytucjonalna powinna stać się ostatecznym środkiem zaradczym.

Graficzny obraz najistotniejszych problemów społecznych w gminie Kostomłoty

5. Analiza SWOT problemów w zakresie pomocy społecznej

Wnikliwe opracowanie SWOT jest istotnym etapem procesu planowania strategicznego. Przy właściwym opracowaniu stanowi punkt wyjściowy dla określania celów strategicznych oraz projektów i programów socjalnych. Dodać należy, że w analizie SWOT odniesiono się wyłącznie do kwestii społecznych.

Nazwa SWOT jest akronimem angielskich słów Strengths (mocne strony), Weaknesses (słabe strony), Opportunities (szanse w otoczeniu), Threats (zagrożenia w otoczeniu).

Jest ona efektywną metodą identyfikacji słabych i silnych stron polityki społecznej oraz badania szans i zagrożeń, jakie stoją przed polityką społeczną gminy.

Analiza SWOT została przygotowana w Ośrodku Pomocy Społecznej w Kostomłotach i zawiera określenie czterech grup czynników:

„mocnych stron” – uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią silne strony polityki społecznej i które należy wykorzystać sprzyjając będą rozwiązywaniu problemów społecznych,

„słabych stron” - uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią słabe strony polityki społecznej, i które niewyeliminowane utrudniać będą rozwiązywanie problemów społecznych,

„szans” - uwarunkowań zewnętrznych, które nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności gminy, ale które mogą być traktowane jako szanse, i przy odpowiednio podjętych działaniach, wykorzystane jako czynniki sprzyjające polityce społecznej,

„zagrożeń” - uwarunkowań zewnętrznych, które także nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności gminy, ale mogą stanowić zagrożenie dla prowadzonej polityki społecznej.

Analiza SWOT – pomoc społeczna

Silne strony	Słabe strony
* wykwalifikowana kadra pomocy społecznej, * działający ośrodek interwencji kryzysowej * poradnictwo specjalistyczne (psycholog) * współpraca z organizacjami rządowymi i pozarządowymi na rzecz dziecka, rodziny, osób niepełnosprawnych, * udzielanie wsparcia finansowego osobom i rodzinom, * współpraca z pracodawcami * utworzony punkt wydawania posiłków, * działający Środowiskowy Dom Samopomocy,	* słabo, rozwinięta sieć pomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi * brak placówek dla osób bezdomnych noclegownie, * brak pracownika wykwalifikowanego, który zajmowałby się pisanem projektów i pozyskiwaniem środków finansowych, * brak radcy prawnego zajmującego się problemami pomocy społecznej udzielaniem porad klientom GOPS, * brak ośrodków wsparcia i grup samopomocowych,
Szanse	Zagrożenia
* możliwość korzystania ze środków finansowych z różnych źródeł, np. Europejski Fundusz Społeczny, * środki pomocowe z PEFRON	* brak miejsc pracy dla osób bezrobotnych * wzrost liczby osób niepełnosprawnych * ogólne zubożenie społeczeństwa * uzależnienie od pomocy

Analiza SWOT – ochrona zdrowia

Silne strony	Słabe strony
* możliwość korzystania z zabiegów rehabilitacyjnych * dostęp do lekarzy niektórych specjalności, * winda dla osób niepełnosprawnych w ośrodku zdrowia, * dobry dostęp do aptek, * dobra opieka stomatologiczna, * punkt pobierania krwi,	* brak podjazdów dla osób niepełnosprawnych. * brak dostępu do niektórych lekarzy specjalistów – odległość i terminy, * brak systemu wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, * zbyt małe w stosunku do potrzeb zabezpieczenie psychologiczne i psychiatryczne, * brak gabinetów lekarskich w szkołach, pielęgniarek szkolnych i opieki stomatologicznej, * niedostateczna ilość i dostęp do sprzętu rehabilitacyjnego,
Szanse	Zagrożenia
* możliwość korzystania z funduszy europejskich na modernizację i wyposażenie ośrodka zdrowia, * środki pomocowe z PEFRON,	* nadmierna umieralność, * zwiększająca się liczba urodzeń dzieci niepełnosprawnych * zwiększająca się liczba zachorowań na nowotwory

Analiza SWOT - edukacja

Silne strony	Słabe strony
* dobre wyposażenie w sprzęt komputerowy szkół * wdrożenie systemu stypendialnego oraz innych form pomocy, * systematycznie realizowany program profilaktyczny, * szkoły dostosowane do osób niepełnosprawnych, * dostępny samochód do przewożenia osób niepełnosprawnych. * korzystanie z projektów organizowanych przez Urząd Pracy w podnoszeniu kwalifikacji zawodowych przez osoby bezrobotne, * korzystanie z dokształcania na odległość przy ośrodku kultury dla młodzieży i osób dorosłych, * korzystanie ze środków finansowych z Europejskiego Funduszu na modernizację bazy szkolnej i edukację uczniów, * organizowanie czasu wolnego uczniom w świetlicach środowiskowych i socjoterapeutycznych.	* znikoma ilość klas integracyjnych z ze względu na brak możliwości technicznych i kadry, * brak motywacji i środków do podjęcia dalszego kształcenia z uwzględnieniem osób niepełnosprawnych, * ograniczenie wydatków finansowych państwa i samorządów,
Szanse	Zagrożenia
* możliwość korzystania z funduszy unijnych na rozwój szkół i ich modernizację	* brak środków finansowych na prowadzenie dodatkowych zajęć rozwijania zainteresowania uczniów,

Analiza SWOT – porządek publiczny

Mocne strony	Słabe strony
* dobra znajomość terenu, * wykwalifikowana kadra, * zmiana struktury policji, * lepsza współpraca z ośrodkiem pomocy.	* limit paliwowy, * braki kadrowe i nie dyspozycyjność , * utrudniony kontakt, * brak dyżurów całodobowych, * zatrudnianie policjantów z terenu gminy, * brak wyposażenia biurowego, * wzrost przestępczości nieletnich, * małe zaangażowanie w problemy społeczne, * brak widocznych działań ze strony komisji do spraw porządku publicznego * małe zaangażowanie mieszkańców wsi w utrzymaniu ładu i porządku na posesjach, * brak zaufania do policji
szanse	zagrożenia
* zwiększenie kadry, * zwiększenie godzin pracy, * zwiększenie limitu kilometrów, * wspólne wizyty u beneficjentów pomocy	* wzrost przestępczości w szczególności mienia, * wzrost przemocy w rodzinie, * wzrost przestępczości u nieletnich nadużywanie alkoholu i środków psychoaktywnych

6. Cele strategiczne i operacyjne

CEL STRATEGICZNY 1

ZAPOBIEGANIE NIEZARADNOŚCI ZAWODOWEJ OSÓB DŁUGOTRWALE BEZROBOTNYCH

PROBLEMY

Bezrobocie wśród kobiet i mężczyzn

CELE

**Poprawa sytuacji kobiet i mężczyzn na rynku pracy
Ograniczenie marginalizacji zawodowej z tytułu bezrobocia**

CEL OPERACYJNY 1.1

Aktywizacja zawodowa kobiet i mężczyzn

Działania

Nr działania	NAZWA DZIAŁANIA	OKRES REALIZACJI	JEDNOSTKA REALIZUJĄCA	MIERNIKI/WSKAŹNIKI	ŹRÓDŁO MIERNIKÓW
1.1.1	Stworzenie systemu szkoleń	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowy Urząd Pracy, Organizacje pozarządowe, Urząd Gminy	Liczba szkoleń (szt.) Liczba przeszkolonych kobiet (osoby)	Powiatowy Urząd Pracy, Organizacje pozarządowe, Urząd Gminy
1.1.2	Promocja przedsiębiorczości	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowy Urząd Pracy	Liczba szkoleń (szt.) Liczba przeszkolonych kobiet (osoby) Własna działalność (szt.)	Powiatowy Urząd Pracy
1.1.3	Promocja zatrudnienia kobiet i mężczyzn	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowy Urząd Pracy, Organizacje pozarządowe, Urząd Gminy	Liczba zatrudnionych kobiet (osoby) Liczba realizowanych projektów (szt.)	Powiatowy Urząd Pracy, Organizacje pozarządowe, Urząd Gminy
1.1.4	Tworzenie grup wsparcia	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowy Urząd Pracy, Organizacje pozarządowe, Urząd Gminy	Liczba utworzonych grup (szt.)	Powiatowy Urząd Pracy, Organizacje pozarządowe, Urząd Gminy
1.1.5	Stworzenie zaplecza opiekuńczego (przedszkola, opiekunki dla dzieci)	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Urząd Gminy	Liczba placówek (szt.) Liczba realizowanych projektów (szt.)	Organizacje pozarządowe, Urząd Gminy
1.1.6	Utworzenie grupy samopomocowej z bezrobotnych kobiet	Do roku 2013	Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe	Liczba uczestników (szt.)	Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe

CEL STRATEGICZNY 2

WZMOCNIENIE FUNKCJI RODZINY

PROBLEMY

**Brak realizacji podstawowych funkcji przez rodziny
Agresja wśród dzieci i młodzieży, przemoc w rodzinie**

CELE

**Poprawa sytuacji socjalnej rodzin
Promowanie prawidłowej funkcji opiekuńczej rodziny
Podnoszenie aktywności społecznej mieszkańców
Niwelowanie zjawiska przemocy w rodzinie
Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu rodzin niepełnych**

CEL OPERACYJNY 2.1

Wspieranie prawidłowego funkcjonowania rodziny

Działania

NR DZIAŁANIA	NAZWA DZIAŁANIA	OKRES REALIZACJI	JEDNOSTKA REALIZUJĄCA	MIERNIKI/WSKAŹNIKI	ŹRÓDŁO MIERNIKÓW
2.1.1	Promocja prawidłowych wzorców funkcjonowania rodziny	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Ośrodek Pomocy Społecznej, Szkoły, Kościoły, Organizacje pozarządowe	Prelekcje, spotkania (szt.)	Ośrodek Pomocy Społecznej, Szkoły, Kościoły, Organizacje pozarządowe, PCPR
2.1.2	Utworzenie i wspieranie grup samopomocowych dla rodzin pełnych i niepełnych	Do roku 2013	Ośrodek Pomocy Społecznej, Kościoły, Organizacje pozarządowe	Powstanie grup Liczba beneficjentów (szt.)	Ośrodek Pomocy Społecznej, Szkoły, Kościoły, Organizacje pozarządowe
2.1.3	Rozwój poradnictwa specjalistycznego	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Ośrodek Pomocy Społecznej, ZOZ, Organizacje pozarządowe	Liczba porad (szt.) Liczba placówek (szt.)	Ośrodek Pomocy Społecznej, ZOZ, Organizacje pozarządowe
2.1.4	Integracja podmiotów wspierających funkcjonowanie rodzin	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe	Liczba wdrożonych projektów (szt.)	Ośrodek Pomocy Społecznej, PCPR, Organizacje pozarządowe
2.1.5	Wspieranie funkcjonowania rodzin zastępczych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe	Liczba rodzin zastępczych (osoby), Liczba dzieci w rodzinach (osoby)	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe
2.1.6	Wspieranie rodzinnych domów dziecka	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe	Liczba domów dziecka (osoba), Liczba dzieci (osoby)	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe
2.1.7	Stworzenie systemu współpracy pomiędzy podmiotami odpowiedzialnymi za dożywianie dzieci i młodzieży	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Ośrodek Pomocy Społecznej, Szkoły, Organizacje pozarządowe	Liczba dzieci objętych dożywianiem (szt.)	Ośrodek Pomocy Społecznej, Szkoły, Organizacje pozarządowe
2.1.8	Rozwój infrastruktury związanej z dożywianiem	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Urząd Gminy, Ośrodek Pomocy Społecznej, Szkoły	Rozwój stołówek i zaplecza (szt.)	Ośrodek Pomocy Społecznej, Szkoły, Organizacje pozarządowe
2.1.9	Pedagogizacja rodziców	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Szkoła, Policja, Organizacje pozarządowe	Liczba spotkań, uczestników	Ośrodek Pomocy Społecznej, Szkoły, Organizacje pozarządowe

CEL OPERACYJNY 2.2

Ograniczenie przemocy domowej oraz jej skutków

Działania

NR DZIAŁANIA	NAZWA DZIAŁANIA	OKRES REALIZACJI	JEDNOSTKA REALIZUJĄCA	MIERNIKI/ WSKAŹNIKI	ŹRÓDŁO MIERNIKÓW
2.2.1	Poprawa współpracy podmiotów zajmujących się przemocą w rodzinie	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Policja, Ośrodek Pomocy Społecznej, Szkoły, Zakłady Opieki Zdrowotnej, Kościoły, Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Organizacje pozarządowe	Liczba wdrożonych projektów, programów (szt.)	Policja, Ośrodek Pomocy Społecznej, Szkoły, Zakłady Opieki Zdrowotnej, Kościoły, Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Organizacje pozarządowe
2.2.2	Tworzenie grup wsparcia dla ofiar przemocy	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Ośrodek Pomocy Społecznej, Szkoły, Kościoły, Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Organizacje pozarządowe	Liczba grup (szt.) Liczba uczestników (osoby)	Policja, Ośrodek Pomocy Społecznej, Szkoły, Zakłady Opieki Zdrowotnej, Kościoły, Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Organizacje pozarządowe
2.2.3	Rozwój poradnictwa specjalistycznego	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe, Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,	Liczba porad (szt.) Liczba placówek (szt.)	Policja, Ośrodek Pomocy Społecznej, Szkoły, Zakłady Opieki Zdrowotnej, Kościoły, Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Organizacje pozarządowe
2.2.4	Rozwój ośrodka interwencji kryzysowej	Do roku 2013	Urząd Gminy Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba beneficjentów (szt.)	Urząd Gminy Ośrodek Pomocy Społecznej,
2.2.5	Rozwój systemu profilaktyki	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Komisja rozwiązywania problemów alkoholowych	Liczba wdrożonych projektów, programów (szt.)	Komisja rozwiązywania problemów alkoholowych,
2.2.6	Rozwijanie wolontariatu w zakresie pomocy ofiarom przemocy w rodzinie	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Ośrodek Pomocy Społecznej, Szkoły, Kościoły, Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Urząd Pracy, Organizacje pozarządowe	Liczba wdrożonych projektów (szt.)	Ośrodek Pomocy Społecznej, Szkoły, Kościoły, Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Urząd Pracy, Organizacje pozarządowe
2.2.7	Powstanie zespołów interwencji kryzysowej (interdyscyplinarnych)	Do roku 2013	Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe, Policja, Sąd, Służba Zdrowia	Liczba grup (szt.) Liczba interwencji (szt.)	Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe, Policja, Sąd, Służba Zdrowia

CEL OPERACYJNY 2.3

Poprawa funkcjonowania osób starszych w społeczności lokalnej

Działania

NR DZIAŁANIA	NAZWA DZIAŁANIA	OKRES REALIZACJI	JEDNOSTKA REALIZUJĄCA	MIERNIKI/WSKAŹNIKI	ŹRÓDŁO MIERNIKÓW
2.3.1	Rozwój wolontariatu oferującego pomoc osobom starszym	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Ośrodek Pomocy Społecznej, Szkoły, Kościoły, Urząd Pracy, Organizacje pozarządowe	Liczba osób objętych wolontariatem (szt.)	Ośrodek Pomocy Społecznej, Szkoły, Kościoły, Urząd Pracy, Organizacje pozarządowe
2.3.2	Poprawa dostępności opieki medycznej	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Zakłady Opieki Zdrowotnej, Urząd Gminy,	Liczba wdrożonych projektów (szt.)	Zakłady Opieki Zdrowotnej, Urząd Gminy,
2.3.3	Rozwój usług opiekuńczych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe	Liczba osób objętych usługami (szt.)	Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe
2.3.4	Szkolenia i doradztwo dla osób opiekujących się starszymi osobami	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Ośrodek Pomocy Społecznej, Zakłady Opieki Zdrowotnej, Organizacje pozarządowe	Liczba szkoleń (szt.) Liczba przeszkolonych (osoby) Liczba porad (szt.)	Ośrodek Pomocy Społecznej, Zakłady Opieki Zdrowotnej, Powiatowy Urząd Pracy, Organizacje pozarządowe
2.3.5	Rozwój poradnictwa specjalistyczne	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Ośrodek Pomocy Społecznej, Zakłady Opieki Zdrowotnej, Organizacje pozarządowe	Liczba porad (szt.) Liczba placówek (szt.)	Ośrodek Pomocy Społecznej, Zakłady Opieki Zdrowotnej, Organizacje pozarządowe

CEL STRATEGICZNY 3

OGRANICZANIE ZJAWISKA PATOLOGII SPOŁECZNYCH

PROBLEMY

Alkoholizm, przestępczość, agresja dzieci i młodzieży

CELE

Ograniczenie zjawiska uzależnień

Zmniejszenie agresji dzieci i młodzieży

Promowanie profilaktyki uzależnień i zdrowego stylu życia

CEL OPERACYJNY 3.1

Profilaktyka na rzecz uzależnień

Działania

NR DZIAŁANIA	NAZWA DZIAŁANIA	OKRES REALIZACJI	JEDNOSTKA REALIZUJĄCA	MIERNIKI/WSKAŹNIKI	ŹRÓDŁO MIERNIKÓW
3.1.1	Szkolenie dotyczące problematyki uzależnień wśród dzieci i młodzieży	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Szkoły, Ośrodek Pomocy Społecznej, Policja	Liczba szkoleń (szt.), Liczba przeszkolonych (osoby)	Szkoły, Ośrodek Pomocy Społecznej, Policja
3.1.2	Szkolenie dotyczące problematyki uzależnień dla rodziców	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Szkoły, Ośrodek Pomocy Społecznej, Policja	Liczba szkoleń (szt.), Liczba przeszkolonych (osoby)	Szkoły, Ośrodek Pomocy Społecznej, Policja
3.1.3	Współpraca szkół z Policją, kuratorami, sądem	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Szkoły, Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba spotkań i interwencji (szt.)	Szkoły, Ośrodek Pomocy Społecznej
3.1.4	Współpraca pracowników OPS z Policją, kuratorami, sądem	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba wdrożonych projektów (szt.)	Ośrodek Pomocy Społecznej
3.1.5	Powstanie grup interwencji kryzysowej (interdyscyplinarnych)	Do roku 2013	Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe	Liczba interwencji (szt.) Liczba grup (szt.)	Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe
3.1.6	Zaostrzenie kontroli w punktach sprzedaży	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policja	Liczba kontroli (szt.)	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policja
3.1.7	Szkolenie sprzedawców w zakresie sprzedaży alkoholu	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Liczba szkoleń (szt.), Liczba przeszkolonych (osoby)	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
3.1.8	Promocja „trzeźwego” stylu życia poprzez organizację imprez rekreacyjno-sportowych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Szkoły, Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe	Liczba imprez (szt.)	Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe
3.1.9	Rozwój poradnictwa specjalistycznego	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe	Liczba porad (szt.) Liczba placówek (szt.)	Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe
3.1.10	Prowadzenie działań profilaktycznych w szkołach	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Szkoły	Liczba godzin i uczestników	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Szkoły

CEL OPERACYJNY 3.2

Zapobieganie zjawisku patologii wśród dzieci i młodzieży

Działania

NR DZIAŁANIA	NAZWA DZIAŁANIA	OKRES REALIZACJI	JEDNOSTKA REALIZUJĄCA	MIERNIKI/WSKAŹNIKI	ŹRÓDŁO MIERNIKÓW
3.2.1	Szkolenie dotyczące problematyki zjawiska patologii wśród dzieci i młodzieży	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Szkoły, Ośrodek Pomocy społecznej, Policja	Liczba szkoleń (szt.) Liczba przeszkolonych (osoby)	Szkoły, Ośrodek Pomocy społecznej, Policja
3.2.2	Szkolenie dotyczące problematyki patologii dla rodziców	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Szkoły, Ośrodek Pomocy Społecznej, Policja	Liczba szkoleń (szt.) Liczba przeszkolonych (osoby)	Szkoły, Ośrodek Pomocy Społecznej
3.2.3	Rozwój poradnictwa psychologicznego w szkołach	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe Szkoły	Liczba porad (szt.)	Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe
3.2.4	Wspieranie kół zainteresowań i zajęć pozalekcyjnych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Szkoły, Organizacje pozarządowe	Liczba kół (szt.) Liczba uczestników (osoby)	Szkoły, Ośrodek Pomocy Społecznej
3.2.5	Wspieranie wolontariatu i organizacji pozarządowych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe, Szkoły	Liczba wdrożonych projektów (szt.)	Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe
3.2.6	Wspieranie działań świetlic środowiskowych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe Urząd Gminy	Liczba placówek (szt.) Liczba uczestników (osoby)	Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe
3.2.7	Wspieranie i promowanie inicjatyw zmierzających do zmniejszenia patologii wśród młodzieży	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe	Liczba wdrożonych projektów (szt.)	Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe

CEL OPERACYJNY 3.3

Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci, młodzieży

Działania

NR DZIAŁANIA	NAZWA DZIAŁANIA	OKRES REALIZACJI	JEDNOSTKA REALIZUJĄCA	MIERNIKI/ WSKAŹNIKI	ŹRÓDŁO MIERNIKÓW
3.3.1	Wspieranie kół zainteresowań i zajęć pozalekcyjnych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Szkoły, Organizacje pozarządowe	Liczba kół (szt.) Liczba uczestników (osoby)	Szkoły, Organizacje pozarządowe, Gminny Ośrodek Kultury
3.3.2	Wspieranie działań świetlic środowiskowych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Szkoły, Ośrodek Pomocy społecznej, Organizacje pozarządowe	Liczba placówek (szt.) Liczba uczestników (osoby)	Szkoły, Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe
3.3.3	Rozwijanie zajęć sportowych i kulturalnych w szkołach (programy profilaktyczno-sportowe oraz profilaktyczno-kulturalne)	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Szkoły, Gmina, Organizacje pozarządowe, Gminny Ośrodek Kultury	Liczba wdrożonych projektów (szt.)	Szkoły, Organizacje pozarządowe, Gminny Ośrodek Kultury
3.3.4	Wspieranie powstawania infrastruktury sportowej i rekreacyjnej	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Gmina, Organizacje pozarządowe	Liczba wdrożonych projektów (szt.)	Gmina, Organizacje pozarządowe
3.3.5	Wspieranie wolontariatu i organizacji pozarządowych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe	Liczba wdrożonych projektów (szt.)	Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe
3.3.6	Wspierania punktów dostępu do Internetu (w tym przy GOK)	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Gmina, Szkoły, Organizacje pozarządowe	Liczba wdrożonych projektów (szt.)	Gminny Ośrodek Kultury, Organizacje pozarządowe
3.3.7	Wspieranie drużyn młodzieżowych (piłkarskich)	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Gmina, Szkoły Organizacje pozarządowe	Liczba wdrożonych projektów (szt.)	Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe

CEL OPERACYJNY 3.4

Profilaktyka w zakresie drobnej przestępczości

Działania

NR DZIAŁANIA	NAZWA DZIAŁANIA	OKRES REALIZACJI	JEDNOSTKA REALIZUJĄCA	MIERNIKI/WSKAŹNIKI	ŹRÓDŁO MIERNIKÓW
3.4.1	Działania dotyczące zagospodarowania czasu wolnego – cel 3.3	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Szkoły, Organizacje pozarządowe	Liczba wdrożonych projektów (szt.)	Szkoły, Organizacje pozarządowe
3.4.2	Organizacja spotkań dzieci i młodzieży z Policją, kuratorami	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Ośrodek Pomocy Społecznej, Szkoły, Policja	Liczba uczestników (osoby) Liczba spotkań (szt.)	Ośrodek Pomocy Społecznej, Szkoły, Policja
3.4.3	Organizacja spotkań rodziców z Policją, kuratorami	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Ośrodek Pomocy Społecznej, Szkoły, Policja	Liczba uczestników (osoby) Liczba spotkań (szt.)	Ośrodek Pomocy Społecznej, Szkoły, Policja
3.4.4	Współpraca szkół, OPS z Policją, kuratorami, sądem	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Szkoły, Policja, Sąd	Liczba wdrożonych projektów (szt.)	Szkoły, Sąd, Policja
3.4.5	Rozwój poradnictwa specjalistycznego	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe	Liczba placówek (szt.), Liczba porad (szt.)	Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe
3.4.6	Promowanie zmiany zachowań społeczeństwa	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe	Liczba wdrożonych projektów (szt.)	Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe

CEL STRATEGICZNY 4

ZAPOBIEGANIE MARGINALIZACJI GRUP SPOŁECZNYCH SZCZEGÓLNEGO RYZYKA

PROBLEMY

Długotrwałe bezrobocie, osoby starsze, niepełnosprawne, opuszczające placówki opiekuńczo wychowawcze i zakłady karne

CELE

**Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych
Zmniejszenie bezrobocia
Poprawa funkcjonowania osób niepełnosprawnych
Ograniczenie wykluczenia społecznego grup ryzyka
Aktywizacja osób starszych zagrożonych marginalizacją**

CEL OPERACYJNY 4.1

Poprawa warunków funkcjonowania osób niepełnosprawnych oraz z zaburzeniami psychicznymi w społeczności lokalnej

Działania

NR DZIAŁANIA	NAZWA DZIAŁANIA	OKRES REALIZACJI	JEDNOSTKA REALIZUJĄCA	MIERNIKI/WSKAŹNIKI	ŹRÓDŁO MIERNIKÓW
4.1.1	Działania na rzecz likwidacji barier architektonicznych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Urząd Gminy, Ośrodek Pomocy Społecznej,	Liczba obiektów przystosowanych (szt.)	Urząd Gminy, Ośrodek Pomocy Społecznej, PCPR, Organizacje Pozarządowe
4.1.2	Tworzenie grup wsparcia	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba grup (szt.), Liczba osób uczestniczących (osoby)	Organizacje pozarządowe, Ośrodek Pomocy Społecznej
4.1.3	Rozwój rehabilitacji osób niepełnosprawnych oraz z zaburzeniami psychicznymi	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Liczba programów rehabilitacyjnych (szt.), Liczba sal rehabilitacyjnych (szt.), Liczba osób rehabilitowanych (osoby)	Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe, Ośrodek Zdrowia
4.1.4	Rozwój oddziałów integracyjnych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Urząd Gminy, Szkoły	Liczba powstałych oddziałów (szt.),	Urząd Gminy, Szkoły
4.1.5	Rozwój ośrodków wsparcia	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba porad (szt.) Liczba uczestników (osoby)	Organizacje pozarządowe, Ośrodek Pomocy Społecznej
4.1.6	Wspieranie wolontariatu i organizacji pozarządowych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe	Liczba wdrożonych projektów (szt.)	Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe
4.1.7	Rozwój specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe	liczba usług (szt.) Liczba świadczeniobiorców (osoby)	Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe

CEL OPERACYJNY 4.2

Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób długotrwale bezrobotnych

Działania

NR DZIAŁANIA	NAZWA DZIAŁANIA	OKRES REALIZACJI	JEDNOSTKA REALIZUJĄCA	MIERNIKI/WSKAŹNIKI	ŹRÓDŁO MIERNIKÓW
4.2.1	Aktywizacja młodzieży poprzez wolontariat w celu zdobycia doświadczenia zawodowego	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Ośrodek Pomocy Społecznej, Szkoły, Powiatowy Urząd Pracy	Liczba wolontariuszy (osoby)	Organizacje pozarządowe, Ośrodek Pomocy Społecznej, Szkoły, Powiatowy Urząd Pracy
4.2.2	Promowanie wolontariatu wśród pracodawców	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Ośrodek Pomocy Społecznej, Szkoły, Powiatowy Urząd Pracy	Liczba organizacji biorąca udział (szt.)	Organizacje pozarządowe, Ośrodek Pomocy Społecznej, Szkoły, Powiatowy Urząd Pracy
4.2.3	Stworzenie systemu warsztatów aktywizujących (zawodowe, psychologiczne, pedagogiczne)	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Powiatowy Urząd Pracy	Liczba uczestników (osoby), Liczba przeprowadzonych warsztatów (szt.)	Organizacje pozarządowe, Powiatowy Urząd Pracy
4.2.4	Szkolenia zawodowe	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Powiatowy Urząd Pracy, pracodawcy	Liczba uczestników (osoby), Liczba przeprowadzonych szkoleń (szt.)	Organizacje pozarządowe, Powiatowy Urząd Pracy, pracodawcy
4.2.5	Tworzenie grup wsparcia	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowy Urząd Pracy	Liczba uczestników (osoby), Liczba grup (szt.)	Organizacje pozarządowe, Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowy Urząd Pracy
4.2.6	Angażowanie osób bezrobotnych w działania kulturalne, sportowe, rekreacyjne	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe	Liczba uczestników (osoby), Liczba przeprowadzonych imprez (szt.)	Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe
4.2.7	Doradztwo zawodowe na poziomie gimnazjum	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Gimnazjum, Urząd Gminy	Liczba spotkań, Liczba uczestników	Gimnazjum, Urząd Gminy

CEL OPERACYJNY 4.3

Przeciwdziałanie marginalizacji osób przewlekle chorych i osób starszych i grup szczególnego ryzyka

Działania

NR DZIAŁANIA	NAZWA DZIAŁANIA	OKRES REALIZACJI	JEDNOSTKA REALIZUJĄCA	MIERNIKI/WSKAŹNIKI	ŹRÓDŁO MIERNIKÓW
4.3.1	Rozwój usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe	Liczba usług (szt.), Liczba świadczeniobiorców (osoby)	Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe
4.3.2	Inicjowanie tworzenia grup samopomocy	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba grup wsparcia (szt.) Liczba uczestników (osoby)	Wolontariat, Ośrodek Pomocy Społecznej
4.3.3	Wspieranie wolontariatu i organizacji pozarządowych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe	Liczba wdrożonych projektów (szt.), Liczba wolontariuszy (osoby)	Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe
4.3.4	Zwiększenie dostępu do sprzętu rehabilitacyjnego i ortopedycznego	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Ośrodki Zdrowia, Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba udostępnionego sprzętu (szt.), Wartość pozyskanego sprzętu (zł.)	Organizacje pozarządowe, Ośrodki zdrowia, Ośrodek Pomocy społecznej
4.3.5	Wspieranie inicjatyw społecznych na rzecz osób przewlekle chorych i osób starszych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Liderzy Lokalni, Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba wdrożonych projektów (szt.)	Organizacje pozarządowe, Liderzy Lokalni, Ośrodek Pomocy Społecznej
4.3.6	Rozwój poradnictwa specjalistycznego- prawnego itp.	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe	Liczba beneficjentów	Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe
4.3.7	Wspieranie usamodzielnienia osób opuszczających placówki opiekuńczych i zakłady karne	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe, PCPR	Liczba beneficjentów	Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe

7. Zgodność strategii z innymi dokumentami planistycznymi

Opracowując Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych w gminie wiejskiej Kostomłoty opierano się na dokumentach strategicznych w zakresie działania pomocy społecznej. Są nimi:

*** Program Operacyjny Kapitał Ludzki na lata 2007-2013**

Programu stanowi potwierdzenie głównych kierunków rozwoju i prowadzenia polityki prozatrudnieniowej rządu oraz umożliwia wykorzystanie środków EFS w Polsce w latach 2007-2013.

Celem głównym Programu jest: wzrost zatrudnienia i spójności społecznej a do osiągnięcia tego celu przyczynia się realizacja sześciu celów strategicznych do których należą:

- Podniesienie poziomu aktywności zawodowej oraz zdolności do zatrudnienia osób bezrobotnych i biernych zawodowo
- Zmniejszenie obszarów wykluczenia społecznego
- Poprawa zdolności adaptacyjnych pracowników i przedsiębiorstw do zmian zachodzących w gospodarce
- Upowszechnienie edukacji społeczeństwa na każdym etapie kształcenia przy równoczesnym zwiększeniu jakości usług edukacyjnych i ich silniejszym powiązaniu z potrzebami gospodarki opartej na wiedzy
- Zwiększenie potencjału administracji publicznej w zakresie opracowywania polityk i świadczenia usług wysokiej jakości oraz wzmocnienie mechanizmów partnerstwa
- Wzrost spójności terytorialnej.

Naszym nadrzędnym celem jest realizacja PO KL głównie priorytetu 7.1.1. zapobiegając wykluczeniu społecznego osób korzystających z pomocy społecznej.

*** Strategia Polityki Społecznej na lata 2007-2013**

Dokument Strategia Polityki Społecznej na lata 2007-2013 został przyjęty przez Radę Ministrów 13 września 2005 r.

W 2000 roku kraje Unii Europejskiej przyjęły do realizacji Strategię Lizbońską, której celem jest uczynienie z UE obszaru o dynamicznie rozwijającej się gospodarce, przy jednoczesnym wzroście zatrudnienia i spójności społecznej oraz z poszanowaniem środowiska naturalnego. Europejski Model Społeczny opiera się na realizacji dwóch głównych celów: pełnego zatrudnienia i spójności społecznej. Strategia Polityki Społecznej przedstawiona przez Komisję Europejską w 2000 r. i w 2005 r. potwierdza te priorytety.

Równie istotne miejsce zajmuje spójność społeczna w dokumentach Rady Europy, a szczególnie w Strategii Spójności Społecznej z 2000 r. potwierdzonej i rozbudowanej w Zrewidowanej Strategii Spójności Społecznej z 2004 r., która była oparta na raporcie „Dostęp do praw społecznych w Europie”.

We wszystkich wspomnianych dokumentach traktuje się jako oczywistą myśl, że odpowiednio zaprojektowana i wdrożona polityka społeczna stanowi inwestycję, która przynosi korzyści wszystkim obywatelom i całemu społeczeństwu. Działania zmierzające do integracji społecznej zwiększają potencjał rozwoju, a także sprzyjają zwiększaniu aktywności społecznej we wszystkich obszarach, m.in. na rynku pracy.

Kolejne istotne założenia Europejskiego Modelu Społecznego Unii Europejskiej i Rady Europy to:

- odpowiedzialność państwa za poziom i jakość życia wszystkich obywateli wyrażająca się m.in. w aktywnym przeciwdziałaniu rosnącemu ubóstwu i nadmiernemu rozwarstwieniu społecznemu;
- oparcie polityki społecznej na prawach społecznych i socjalnych, których katalog zawiera Zrewidowana Europejska Karta Społeczna - podstawowy dla Europejskiego Modelu Społecznego dokument Rady Europy, jak i Karta Podstawowych Praw Unii Europejskiej włączona w całości do projektu Traktatu Konstytucyjnego;
- wielosektorowość i wielopoziomowość polityki społecznej, w której ważną rolę do odegrania mają sektor obywatelski i rynkowy oraz władze regionalne i lokalne przy aktywnej postawie państwa realizującego interes wspólny i chroniącego najbardziej podatnych na wykluczenie społeczne;
- uznanie znaczenia mocnych i trwałych więzi rodzinnych i społecznych za jeden

z istotnych czynników zapobiegających powstawaniu problemów społecznych i gospodarczych;

- uwzględnianie trendów demograficznych w planowaniu polityki społecznej, a szczególnie takich zjawisk, jak zmieniająca się struktura wiekowa społeczeństwa, zmiany wzorów życia rodzinnego oraz migracje.

Odpowiednio zaprojektowana i wdrożona polityka społeczna stanowi inwestycję, która procentuje dla wszystkich obywateli. Działania zmierzające do integracji społecznej zwiększają potencjał rozwoju, a także sprzyjają zwiększaniu aktywności społecznej, także w obszarze rynku pracy.

*** Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2006-2016**

Program nakreśla ramy i kierunki działań, które podejmowane będą w obrębie kompetencji resortów, jednostek samorządu terytorialnego, organizacji pozarządowych i innych podmiotów niepublicznych oraz autorskich i lokalnych rozwiązań dostosowanych do specyfiki potrzeb w dziedzinie przeciwdziałania przemocy w rodzinie występujących na danym terenie. Realizacja Programu powinna przyczynić się do poprawy stanu bezpieczeństwa życia codziennego. Przemoc w rodzinie jest problemem trudnym do zdiagnozowania. To, zdaniem specjalistów, rozmiary i szkodliwość zjawisk związanych z przemocą w rodzinie wskazują, że jest to jeden ze szczególnie ważnych problemów społecznych w Polsce. Wymaga on podjęcia szerokiego, dobrze zorganizowanego i zaplanowanego na wiele lat programu przeciwdziałania.

*** Dolnośląska Strategia Integracji Społecznej na lata 2005-2013**

Dolnośląska Strategia Integracji Społecznej na lata 2005-2013 jest dokumentem wyznaczającym główne kierunki działań Samorządu Województwa Dolnośląskiego w obszarze polityki społecznej. Stanowi ona integralną część Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego oraz jest próbą odpowiedzi na pytanie, jakie działania należałoby podjąć, by mieszkańcy naszego województwa mogli w sposób jak najpełniejszy zaspokajać swe potrzeby i realizować własne scenariusze życiowe.

Zadaniem polityki społecznej powinno być stałe wzmacnianie potencjału społecznego mieszkańców danego terytorium w taki sposób, by byli oni w stanie samodzielnie rozwiązywać problemy stojące przed nimi, by pragnęli i potrafili podejmować aktywne działania na rzecz dobra wspólnego w obrębie społeczności lokalnej, w której żyją. To także rozwiązania systemowe, mające na celu pomoc tym, którzy nie potrafią rozwiązać swych problemów samodzielnie, przy wykorzystaniu posiadanych zasobów, to przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób i grup, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej, z którą nie potrafią sobie poradzić oraz działania na rzecz przywrócenia im możliwości pełnego uczestnictwa w życiu społecznym. W realizacji tych zadań konieczna jest wzajemna współpraca zarówno jednostek administracji publicznej wszystkich szczebli, jak i współdziałanie administracji publicznej z sektorem pozarządowym. Tylko połączenie sił, wspólna realizacja programów i projektów na rzecz mieszkańców Dolnego Śląska, gwarantuje skuteczność podejmowanych w obszarze polityki społecznej działań. Opracowanie Dolnośląskiej Strategii Integracji Społecznej ma na celu ułatwienie koordynacji podejmowanych działań tak, by były one jak najbardziej efektywne.

- **Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2007-2013**

Powiatowa strategia rozwiązywania problemów społecznych zorientowana jest na rozszerzanie i pogłębienie form pracy socjalnej, współpracę z różnymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi zajmującymi się pomocą społeczną w powiecie oraz instytucjami działającymi w szerszym obszarze polityki społecznej jak: oświata, służba zdrowia, sądownictwo. Problemy społeczne nie są cechą pojedynczych osób, ale całych środowisk, rodzin, grup społecznych i takie postrzeganie zjawisk, pozwala na strategiczne rozwiązania społeczne na poziomie lokalnym. Systemowe podejście daje szanse na rozwiązania strukturalne i skuteczne wyłączenie osób z systemu pomocy społecznej w wyniku ich reintegracji zawodowej.

8. Monitoring i ewaluacja

Strategia rozwiązywania problemów społecznych jest dokumentem określającym cele i działania do roku 2015 w zakresie problematyki społecznej, wymagającym okresowej aktualizacji do zmian zachodzących w otoczeniu, jaki i w samym społeczeństwie.

Skuteczność funkcjonowania przyjętej strategii zależy będzie od:

- a. monitoringu i ewaluacji,
- b. budowy programów celowych rozwijających przyjęte kierunki działań.

Monitoring i ewaluacja zapisów strategicznych polegają na systematycznej ocenie realizowanych działań oraz modyfikacji kierunków działania w przypadku istotnych zmian społecznych, które mogą pojawić się poprzez zmianę regulacji prawnych czy też narastanie poszczególnych problemów społecznych.

Monitoring realizacji strategii umożliwia: obserwację stanu zaawansowania projektów rozwojowych, ocenę zaangażowania jednostek odpowiedzialnych za ich realizację, weryfikację założonych celów i efektywności wykorzystania przeznaczonych na ich realizację środków, kontrolę postępu prac związanych z realizacją działań.

Całościowa ocena wymaga odpowiedzi na pytania o zgodność ocenianej polityki z przyjętymi wartościami i zasadami. Ewaluacja jest działalnością z natury normatywną, gdyż z jednej strony wykorzystuje się w niej istniejące normy, z drugiej zaś w jej wyniku mogą pojawić się propozycje wprowadzenia nowych norm i procedur. Jest także działalnością instrumentalną, ponieważ jej podstawowym celem jest dostarczenie podmiotom polityki społecznej praktycznej wiedzy potrzebnej przy podejmowaniu decyzji.

Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych będzie skuteczna, o ile przedstawiciele samorządu lokalnego znajdą zasoby umożliwiające budowę i realizację programów celowych zgodnych z przyjętymi kierunkami działań. Programy można realizować w okresach rocznych, dłuższych lub krótszych, w zależności od charakteru danego projektu.

Przy budowie projektów znaczenie będą miały środki, które Rada Gminy rocznie będzie przeznaczala na ten cel. Projekty można realizować w ramach:

- a. własnych zasobów samorządu (np. projekty OPS),
- b. poprzez organizacje pozarządowe,
- c. poprzez inne instytucje zewnętrzne.

Projekty i programy mogą być przyjmowane przez Radę Gminy stosownymi uchwałami, które winny przybierać formułę załączników do niniejszej strategii.

Projekty i programy realizowane w ramach strategii powinny być zgodne z przyjętymi kierunkami działań.

Zapisy zawarte w Strategii będą realizowane w ramach kierunków poszczególnych działań w miarę posiadanych w samorządzie i pozyskanych z zewnątrz środków finansowych.

Strategia niniejsza jest planem działania przyjmowanym dla właściwego środowiska, została opracowana w oparciu o sporządzoną diagnozę. Poszczególne cele i kierunki działań mogą z czasem ulegać zmianie, jednak zawsze powinny być dostosowywane do zmieniającej się sytuacji społecznej.

Podstawą skutecznego wdrożenia strategii jest system informacji o zjawiskach i procesach społeczno gospodarczych zachodzących na terenie gminy. Inicjując działania mające na celu osiągnięcie wytyczonych w strategii celów, należy systematycznie gromadzić informację o efektach ich realizacji i skuteczności zastosowanych instrumentów. Głównymi obszarami monitorowania i ewaluacji strategii są wyznaczone działania.